

Wojewódzki Urząd
Pracy w Łodzi

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

„Udzielanie zamówień w projektach Osi VIII i IX Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020”

Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
Łódź 2017 r.

WYDATKI PONOSZONE ZGODNIE Z ZASADĄ UCZCIWEJ KONKURENCJI

Beneficjent projektu unijnego zobowiązany jest do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w ramach projektu w sposób zapewniający w **szczególności zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców.**

Beneficjent projektu zobowiązany jest stosować zapisy określone w umowie o dofinansowanie a także stosować warunki i procedury określone w Wytycznych.

Zasadę konkurencyjności stosują też beneficjenci stosujący ustawę Pzp określonej w art. 3 ustawy. Dla zamówień powyżej wyrażonej w złotych równowartości 30 tyś. EUR beneficjenci zobowiązani do stosowania ustawy Pzp stosują przepisy tej ustawy.

Zasada konkurencyjności

- Beneficjent nie będący podmiotem zobowiązanym zgodnie z art. 3 ustawy Pzp do jej stosowania, w przypadku zamówień publicznych przekraczających wartość **50 tys. PLN netto**,
- Beneficjenci zobowiązani do stosowania ustawy Pzp: - zamówienia o wartości niższej od kwoty określonej w art. 4 pkt. 8 ustawy Pzp, tj. **30 tys. EUR, a jednocześnie przekraczającej 50 tys. PLN netto**, - w przypadku zamówień sektorowych zamówienia o wartości niższej od kwoty określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp, a jednocześnie przekraczającej 50 tys. PLN netto.

Sposób podziału zamówień w projektach

Zabroniony jest podział zamówienia publicznego skutkujący zaniżeniem jego wartości szacunkowej, przy czym ustalając wartość zamówienia publicznego, należy wziąć pod uwagę konieczność **łącnego** spełnienia następujących przesłanek:

- a) usługi, dostawy oraz roboty budowlane są tożsame rodzajowo lub funkcjonalnie,
- b) możliwe jest udzielenie zamówienia publicznego w tym samym czasie,
- c) możliwe jest wykonanie zamówienia publicznego przez jednego wykonawcę.

W przypadku udzielania zamówienia publicznego w częściach (z określonych względów ekonomicznych, organizacyjnych, celowościowych), wartość zamówienia publicznego ustala się jako łączną wartość poszczególnych jego części.

Zasady szacowania zamówień

Podstawą **ustalenia wartości zamówienia** jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone przez Zamawiającego z należytą starannością.

Podstawą do ustalenia szacunkowej wartości zamówienia mogą być w szczególności:

- oferty cenowe otrzymane od potencjalnych wykonawców,
- stawki cenowe danych towarów lub usług ze stron internetowych (pod warunkiem, że odpowiadają one przedmiotowi naszego zamówienia),
- uzyskane dotychczas ceny w ramach podobnych lub tych samych zamówień.

Do Beneficjenta należy wybór metody szacowania wartości zamówienia – zawsze musi ono zostać przeprowadzone z **należytą starannością i być wiarygodne.**

Obowiązkiem Beneficjenta jest dokumentowanie szacowania wartości zamówienia **w sposób zapewniający właściwą ścieżkę audytu** (Rozdział 6.5 pkt. 11 Wytycznych).

Rozeznanie rynku w zasadzie konkurencyjności.

Rozeznania rynku dokonuje się w przypadku zamówień o wartości od 20 tys. PLN netto do 50 tys. PLN netto włącznie, tj. bez podatku od towarów i usług (VAT). Ma ono na celu wykazanie, że dana usługa, dostawa lub robota budowlana została wykonana po cenie nie wyższej niż cena rynkowa.

- W celu udokumentowania, że zamówienie zostało wykonane po cenie nie wyższej niż cena rynkowa, niezbędne jest przedstawienie co najmniej wydruku zapytania ofertowego zamieszczonego na stronie internetowej beneficjenta wraz z otrzymanymi ofertami lub potwierdzenie wysłania zapytania ofertowego do co najmniej trzech potencjalnych wykonawców, o ile na rynku istnieje co najmniej trzech potencjalnych wykonawców danego zamówienia, wraz z otrzymanymi ofertami. W przypadku, gdy w wyniku upublicznienia zapytania ofertowego lub skierowania zapytania do potencjalnych wykonawców Zamawiający nie otrzymał ofert, niezbędne jest przedstawienie np. wydruków stron internetowych z opisem towaru/usługi i ceną lub wydruków maili z informacją na temat ceny za określony towar/usługę, albo innego dokumentu.
- **brak zobowiązania do zawarcia umowy (zamówienia 20-50 tyś).**

- w celu **udokumentowania rozeznania rynku** niezbędne jest przedstawienie co najmniej:
- wydruku zapytania ofertowego zamieszczonego na stronie internetowej Beneficjenta **wraz z otrzymanymi ofertami lub**
- potwierdzenie wysłania zapytania ofertowego do co najmniej trzech potencjalnych wykonawców, o ile na rynku istnieje co najmniej trzech potencjalnych wykonawców danego zamówienia **wraz z otrzymanymi ofertami.**
- udokumentowanie rozeznania rynku oznacza **zarchiwizowanie przez Beneficjenta** m. in.:
- wydruku ze swojej strony internetowej potwierdzającego upublicznienie zapytania ofertowego (np. zrzut ekranu - tzw. print screen) **lub**
- wydruku e-maili potwierdzających wysłanie zapytania ofertowego do trzech potencjalnych wykonawców,

- potwierdzenia wysłania zapytania ofertowego drogą pocztową (np. zapytanie ofertowe wraz ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru bądź potwierdzeniem nadania przesyłki poleconej),
- potwierdzenia przekazania zapytania ofertowego potencjalnemu wykonawcy osobiście (wówczas na zapytaniu ofertowym potencjalny wykonawca powinien potwierdzić fakt jego odebrania i wskazać datę odbioru),
- uzyskanych ofert oraz wszelkiej innej dokumentacji zgromadzonej w trakcie rozeznania.
- W sytuacji gdy w wyniku upublicznienia zapytania ofertowego lub wysłania zapytania do potencjalnych wykonawców **nie otrzymano ofert**, niezbędne jest przedstawienie np. wydruków stron internetowych z opisem towaru/usługi i ceną lub wydruków maili z informacją na temat ceny za określony towar/usługę albo innego dokumentu (Beneficjent powinien zachować w dokumentacji projektowej powyższe wydruki).

Zasada konkurencyjności – zasady zapytania ofertowego

Szczegółowe zasady udzielania zamówień

Beneficjent udzielając zamówienia o wartości szacunkowej do 50.000PLN netto włącznie tj. bez podatku od towarów i usług (VAT), oraz w przypadku zamówień publicznych, dla których nie stosuje się procedur wyboru wykonawcy, o których mowa w podrozdziale 6.5 Wytycznych w zakresie kwalifikowalności zobowiązany jest do potwierdzenia, że wydatek został dokonany w sposób racjonalny, efektywny i przejrzysty, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

W tym celu oraz w szczególności – w celu pozyskania, porównania i wyboru najkorzystniejszej oferty rynkowej – Wnioskodawca/Beneficjent zobowiązany jest do przeprowadzenia stosownego rozpoznania rynku dostaw, usług lub robót budowlanych, przykładowo poprzez: bezpośrednie skierowanie zapytania ofertowego dotyczącego realizowanego zamówienia do potencjalnych oferentów; przeprowadzenie badania rynku poprzez analizę stron www.

Wybór formy dokonania rozeznania rynku należy do Zamawiającego. W każdym przypadku Zamawiający zobowiązany jest jednak do udokumentowania przeprowadzonej procedury, poprzez zgromadzenie i archiwizację dokumentacji (np. zapytania ofertowe, pisemne oferty, zrzuty ekranowe) lub sporządzenie stosownej notatki.

Efektem przeprowadzonej procedury rozeznania rynku powinno być porównanie **minimum trzech ofert, chyba że w jej wyniku Wnioskodawca/Beneficjent nie pozyska wymaganej liczby ofert.**

Zasada Konkurencyjności

W celu uczynienia zadość zasadzie konkurencyjności należy:

- a. upublicznić zapytanie ofertowe na stronie internetowej <https://bazakonkurencyjnosci.funduszeuropejskie.gov.pl/>,
- b. w przypadku zamówień publicznych o wartości równej lub wyższej niż próg określony w przepisach wydanych na podstawie **art. 11 ust. 8 ustawy Pzp** – **dotatkowo należy umieścić w Dzienniku Urzędowym UE w zakresie i terminach określonych w ustawie Pzp dla zamówień publicznych o takiej wartości.**

Zaleca się posiadanie w dokumentacji z prowadzonego postępowania zarchiwizowanego wydruku potwierdzającego zamieszczenie w Bazie konkurencyjności zapytania ofertowego.

- W przypadku podmiotów podlegających reżimowi ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych upublicznić zapytanie ofertowe można także w Biuletynie Zamówień Publicznych (BZP), o ile Beneficjenci realizują zamówienia w oparciu o przepisy tej ustawy. Wówczas należy także zarchiwizować wydruk potwierdzający zamieszczenie w BZP zapytania ofertowego.

Zasada konkurencyjności – zasady zapytania ofertowego

W celu spełnienia zasady konkurencyjności należy:

Zapytanie ofertowe musi zawierać w szczególności:

- niedyskryminacyjny opis przedmiotu zamówienia; **(zasada Tworzenia zapisów opz podobna jak w art. 29 ust. 1 i 3 uPzp)**;
- warunki udziału w postępowaniu oraz sposób dokonywania oceny ich spełniania;
- kryteria oceny ofert wraz z opisem przyznawania punktacji dla danego kryterium;
- termin składania ofert (min.7 dni kalendarzowych dla dostaw i usług, min. 14 dni kalendarzowych dla robót budowlanych, z wyjątkiem terminów określonych dla zamówień powyżej progów unijnych);
- informacja na temat wykluczenia o którym mowa w punkcie 8 Wytycznych (konflikt interesów);
- określenie warunków zmian umowy zawartej w wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia o ile przewiduje się możliwość zmiany takiej umowy;

Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków **w ramach RPO WŁ 2014-2020**

Opis przedmiotu zamówienia powinien

- wskazywać na rzeczywiste potrzeby zamawiającego,
 - umożliwić wykonawcy obliczenie ceny,
 - umożliwić zamawiającemu dokonanie obiektywnej oceny ofert,
 - dokonanie opisu przedmiotu zamówienia powinno zostać powierzone osobom zapewniającym bezstronność i obiektywizm.
 - zawierać precyzyjne i wyczerpujące zidentyfikowanie potrzeb zamawiającego,
 - być przygotowany z należytą starannością,
 - być opisany w sposób jednoznaczny i wyczerpujący za pomocą dokładnych i zrozumiałych określeń, z zachowaniem zasad równego traktowania i uczciwej konkurencji,
 - uwzględniać wszystkie wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty.
- **25% - 10% - 5% - dyskryminujący opis przedmiotu zamówienia.**
 - **10% - 25% gdy opz jest niejednoznaczny.**

Warunki udziału w postępowaniu – zasada konkurencyjności

Zawsze obowiązuje podstawowa zasada równego traktowania wykonawców. W praktyce oznacza to, że każdy z potencjalnych wykonawców ma dostęp do takich samych informacji i dokumentów w tym samym czasie.

Analogicznie jak przy OPZ – warunki udziału w postępowaniu oraz kryteria oceny ofert muszą zostać sformułowane w taki sposób, aby zapewnić uczciwą konkurencję oraz nie dopuścić do sytuacji, w której mogłoby dojść do dyskryminacji, któregośkolwiek z potencjalnych uczestników postępowania.

Ustanowienie w zapytaniu ofertowym warunków udziału w postępowaniu ma na celu weryfikację, czy potencjalny wykonawca jest zdolny do wykonania przedmiotu zamówienia z należytą starannością. Warunki te muszą zostać określone w sposób **proporcjonalny do przedmiotu zamówienia** oraz nie mogą w sposób nieuzasadniony **prowadzić do ograniczenia konkurencji**.

Pamiętać trzeba, iż na gruncie obowiązujących Wytycznych stawianie warunków udziału w postępowaniu nie jest obowiązkowe.

- 25% -10% - 5%. Kary za naruszenie w obszarze warunków w zależności od wagi przewinienia (brak info. o sposobie wykazania, warunki dyskryminujące).

Błędy w formułowaniu zapisów odnośnie warunków udziału w postępowaniu

- Wykonawca musi posiadać doświadczenie w przedmiocie zamówienia, które zostanie ocenione na podstawie przedłożonych dokumentów – ww. postawiony **warunek jest niedookreślony** (nie zostało wskazane, jakie minimalne doświadczenie jest wymagane przez zamawiającego i na podstawie, jakich konkretnie dokumentów zostanie to zweryfikowane),
- Wykonawca powinien posiadać doświadczenie w realizacji co najmniej 10 usług odpowiadającym przedmiotowi zamówienia lub podobnych (w sytuacji gdy w projekcie realizowana jest 1 usługa),
- Wykonawca powinien posiadać doświadczenie w przeszkoleniu co najmniej 100 osób (w sytuacji gdy usługa szkolenia będąca przedmiotem zamówienia realizowana jest dla 50 osób),
- Wykonawca musi wykazać, iż posiada doświadczenie w realizacji 3 usług szkoleniowych odpowiadających przedmiotowi zamówienia lub podobnych o wartości minimum 100 000,00 zł każda (w sytuacji gdy wartość szkolenia wynosi 60 000,00 zł),
- Wykonawca musi posiadać aktualną na czas realizacji szkolenia polisę ubezpieczeniową od odpowiedzialności cywilnej lub inny równoważny dokument opłacony na kwotę nie niższą niż 100 000,00 zł (w sytuacji gdy wartość szacunkowa szkolenia wynosi 60 000,00 zł)

Kryteria oceny ofert – zasada konkurencyjności

W zapytaniu ofertowym konieczne jest wskazanie kryteriów oceny ofert, ich wagi punktowej lub procentowej oraz to, w jaki sposób punkty będą przyznawane.

- każde kryterium musi mieć związek z przedmiotem zamówienia,
- każde kryterium (w tym opis jego stosowania) musi być sformułowany jednoznacznie i precyzyjnie, niepozostawiający pola do jego dowolnej i arbitralnej interpretacji,
- waga poszczególnych ofert powinna być tak dobrana, aby prowadziła do wyboru najkorzystniejszej oferty,
- kryteria oceny ofert nie mogą dotyczyć właściwości wykonawcy, a szczególności jego wiarygodności ekonomicznej, technicznej lub finansowej (z uwzględnieniem wyjątków),
- kryteria poza ceną powinny, co do zasady odnosić się np. do jakości, funkcjonalności, parametrów technicznych, aspektów środowiskowych, społecznych, innowacyjnych, serwisu, terminu wykonania lub kosztów eksploatacji.
- **Każde kryterium musi mieć przypisaną wagę punktową lub procentową.**

*W przypadku, kiedy Zamawiający stosuje różne kryteria oceny ofert, **cena – jako kryterium** nie musi mieć charakteru dominującego (aczkolwiek musi mieć realny wpływ na ocenę oferty). Beneficjent winien tak przypisać wagę do poszczególnych kryteriów, aby **uzyskać jak najkorzystniejszą ofertę na realizację zamówienia**. Najkorzystniejsza oferta jest rozumiana przez ustawę Pzp jako oferta, która przedstawia najkorzystniejszy bilans ceny i innych kryteriów odnoszących się do przedmiotu zamówienia publicznego, albo oferta z najniższą ceną.*

Poradnik dotyczący stosowania zasady konkurencyjności oraz przeprowadzania rozeznania rynku w projektach realizowanych w ramach PO WER i RPO Wł na lata 2014 – 2020 WUP Łódź

25% - 10% - 5% - dyskryminujące lub nieprecyzyjne kryteria oceny ofert.

Kryteria oceny ofert – przykładowe wyliczenie błędów:

- dotychczasowa współpraca z wykonawcą,
- wiarygodność ekonomiczna, techniczna lub finansowa wykonawcy,
- posiadanie wiedzy i doświadczenia przez wykonawcę (nie dotyczy usług społecznych),
- okres działalności wykonawcy na rynku,
- możliwość zapewnienia określonych specjalistów lub fachowców,
- jakość/ilość sprzętu, którym dysponuje wykonawca,
- renoma wykonawcy w branży,
- usługa serwisu – np. w kontekście w jakim kryterium, będzie odnosić się do odległości siedziby wykonawcy od zamawiającego lub odległości punktu serwisowego od siedziby zamawiającego – kryterium to odnosi się do podmiotowych właściwości wykonawcy.

Rekomendacje co do zapisów zapytań ofertowych:

- miejsce oraz termin składania ofert – przekroczenie terminu winno skutkować odrzuceniem oferty,
- sposób złożenia oferty – poczta, e-mail, faks, osobiście,
- sposób kontaktowania się z zamawiającym – dane kontaktowe,
- załączniki – wzory dokumentów, np. formularz ofertowy, wykaz usług, wykaz personelu itp. – dotyczy wówczas jeśli Beneficjent opracuje takie dokumenty (**opracowanie wzorów jest wskazane dla przejrzystości składanych ofert i ułatwia ich późniejszą ocenę**).

Dodatkowe zapisy zapytań ofertowych

W treści zapytania ofertowego, można umieścić informację o zakresie dopuszczalności powierzenia do realizacji części zamówienia podwykonawcom. Stosownie do wykładni przepisów Pzp w sytuacji, gdy zamawiający nie skorzysta z uprawnienia do zastrzeżenia obowiązku osobistego wykonania przez wykonawcę niektórych części zamówienia, wykonawca będzie mógł powierzyć wykonanie całości zamówienia podwykonawcy lub podwykonawcom.

- Praktyka podzlecenia realizacji całości przedmiotu zamówienia nie jest zabroniona. Rola wyłonionego wykonawcy nie powinna się sprowadzać jedynie do roli pośrednika pomiędzy zamawiającym, a podmiotem, który faktycznie realizuje przedmiot zamówienia. Ponadto każdorazowo ocenie może zostać poddana racjonalność takich wydatków, a w sytuacji stwierdzenia, że zostały one poniesione w wysokości odbiegającej od obowiązujących stawek rynkowych różnica pomiędzy zastosowaną stawką, a stawką obowiązującą na rynku może zostać uznana za wydatek niekwalifikowalny.

Zasada konkurencyjności – zasady zapytania ofertowego

Zapytanie ofertowe musi zawierać:

- możliwość udzielenia zamówień publicznych uzupełniających (jeśli Beneficjent przewiduje udzielanie takich zamówień) – wysokość zamówień uzupełniających nie może przekroczyć 50% wartości zamówienia publicznego podstawowego.

Wybór oferty

- Wybór wykonawcy zgodnie z Zasadą konkurencyjności oznacza **wybór najkorzystniejszej** (obowiązek) spośród ofert złożonych przez wykonawców spełniających warunki udziału w postępowaniu, w oparciu o ustalone w zapytaniu ofertowym kryteria oceny. W przypadku gdy zamawiający dopuszcza składanie ofert częściowych, postępowanie może zakończyć się wyborem kilku wykonawców. Wybór oferty (wykonawcy) dokumentowany jest protokołem postępowania o udzielenie zamówienia.

Zasada konkurencyjności – zasady zapytania ofertowego

Informację o wyniku postępowania umieszcza się na powszechnie dostępnej stronie internetowej, przy czym w przypadku upublicznienia zapytania ofertowego na stronie internetowej

<https://bazakonkurencyjnosci.funduszeuropejskie.gov.pl/>

informację o wyniku postępowania umieszcza się co najmniej na tej stronie internetowej. Informacja o wyniku postępowania powinna zawierać co najmniej nazwę wybranego wykonawcy. Na wniosek wykonawcy, który złożył ofertę, istnieje obowiązek udostępnienia wnioskodawcy protokołu postępowania o udzielenie zamówienia, przy czym nie dotyczy to załączników do protokołu np. złożonych ofert.

Zasada konkurencyjności – zasady zapytania ofertowego

W celu spełnienia zasady konkurencyjności należy:

Należy wybrać najkorzystniejszą z pośród złożonych ofert w oparciu o ustalone kryteria.

Należy sporządzić pisemny protokół postępowania o udzielnie zamówienia zawierający w szczególności:

- informacje o sposobie upublicznienia postępowania ofertowego;
- wykaz ofert wraz z datą wpłynięcia;
- informację o spełnieniu warunków udziału w postępowaniu nie podleganiu/podleganiu wykluczeniu;
- Informację o wagach punktowych lub procentowych przypisanych do poszczególnych kryteriów oceny i sposobie przyznania punktacji poszczególnym wykonawcom;
- wskazanie wybranej oferty wraz z uzasadnieniem wyboru;
- data i podpis zamawiającego.

Należy upublicznić wynik postępowania na stronie internetowej <https://bazakonkurencyjnosci.funduszeuropejskie.gov.pl/> oraz rozesłać wykonawcy, który złożył ofertę.

Zasada konkurencyjności – zasady zapytania ofertowego

W celu spełnienia zasady konkurencyjności należy:

Zawarcie pisemnej umowy z wykonawcą, który złożył najkorzystniejszą ofertę.

Uwaga!

W przypadku gdy wybrany wykonawca odmówi podpisania umowy możliwe jest podpisanie umowy z kolejnym wykonawcą, który uzyskał kolejną najwyższą liczbę punktów.

Zawarcie umowy z podmiotem powiązaniem jest możliwego po uzyskaniu zgody od IP.

Nie jest możliwe dokonywanie istotnych zmian postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy, chyba że w zapytaniu ofertowym została przewidziana możliwość oraz warunki dokonania takiej zmiany.

Zasada konkurencyjności – zasady zapytania ofertowego

Zasada konkurencyjności:

Zasady konkurencyjności nie stosuje się:

1. Do zamówień, których przedmiotem jest nabycie nieruchomości, dzierżawy, najmu;
2. Wydatków rozliczanych uproszczoną metodą, o której mowa w podrozdziale 6.6 i 8.6 Wytycznych.

Szczegółowy zapis zawarty w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach RPO WŁ 2014-2020

Zasada konkurencyjności – zasady zapytania ofertowego

Konflikt interesów

Co do zasady niekwalifikowalne będą wydatki poniesione w wyniku udzielonego zamówienia w którym doszło do konfliktu interesu. Konflikt interesu należy rozumieć w szczególności jako taką zależność, która oznacza brak bezstronności i obiektywizmu przy wyłanianiu przez beneficjenta wykonawcy do realizacji usług, dostaw lub robót budowlanych w ramach realizowanego projektu. Konfliktem interesu będzie również realizacja zamówienia przez wykonawcę/podwykonawcę powiązanego kapitałowo lub osobowo z beneficjentem.

Szczegółowy zapis zawarty w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach RPO WŁ 2014-2020

Aspekty społeczne w zamówieniach – klauzule społeczne

IZ PO w wytycznych programowych lub właściwa instytucja będąca stroną umowy o dofinansowanie, w umowie o dofinansowanie może określić rodzaj zamówień realizowanych zgodnie z Pzp albo Zasadą konkurencyjności, w ramach których zobowiązuje Beneficjenta do uwzględniania **aspektów społecznych** np. stosowania kryteriów premiujących oferty podmiotów ekonomii społecznej oraz stosowania kryteriów dotyczących zatrudnienia tzw. osób defaworyzowanych lub osób, o których mowa w przepisach o zatrudnieniu socjalnym. W przypadku projektów współfinansowanych z EFS określenie rodzaju zamówień, w ramach których zobowiązuje się Beneficjenta do uwzględniania aspektów społecznych jest **obowiązkowe**.

Podmioty zobowiązane do stosowania Pzp podczas realizacji zamówień poniżej progu, od którego wymagane jest stosowanie ustawy Pzp a powyżej kwoty określonej Zasadą konkurencyjności tj. 50 tys. zł netto, mogą stosować rozwiązania w zakresie aspektów społecznych przyjęte ustawą Pzp jak i Wytycznymi. To samo dotyczy podmiotów niezobowiązanych do stosowania ustawy Pzp podczas realizacji zamówień na podstawie procedur Zasady konkurencyjności.

Poradnik dotyczący stosowania zasady konkurencyjności oraz przeprowadzania rozeznań rynku w projektach realizowanych w ramach PO WER i RPO WŁ na lata 2014 – 2020 WUP Łódź

Zatrudnianie na umowę o pracę – klauzula zatrudnieniowa art. 29 ust. 3a PZP

Zamawiający określa w OPZ na usługi lub roboty budowlane:

- **wymagania zatrudnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane przez zamawiającego czynności w zakresie realizacji zamówienia,**
- jeżeli wykonanie tych czynności polega na wykonywaniu pracy w sposób określony w art. 22 § 1 Kodeksu pracy, czyli:
wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę

UMOWY O PRACĘ ALE TYLKO W OGRANICZONYM ZAKRESIE.

Do dyspozycji Zamawiającego:

1. **oświadczenia** wykonawcy
2. **dokumenty** przekazane przez wykonawcę
3. zwrócenie się do **Państwowej Inspekcji Pracy** z **wnioskiem** o przeprowadzenie **kontroli** rodzaju zatrudniania osób wykonujących czynności w ramach zawartej umowy.

Zamawiający ma obowiązek wskazać:

Konsekwencje przewidziane w stosunku do wykonawcy, który **nie zrealizuje obowiązków** wynikających z art. 29 ust. 3a pzp.

Do dyspozycji Zamawiającego:

1. **Kary umowne**
2. **Odstąpienie** od umowy

Przykłady:

Zamawiający wskazał, że „wykonawca **najpóźniej terminie protokolarnego przejęcia od zamawiającego (inwestora) terenu budowy** zobowiązany będzie do przedstawienia zamawiającemu **dokumentów potwierdzających sposób zatrudnienia (kierownika budowy)**, w szczególności poprzez przedłożenia poświadczonych przez pracownika za zgodność z oryginałem kopii umów o pracę (...).

Wykonawca na każde pisemne żądanie zamawiającego w terminie do 5 dni roboczych przedkładał będzie zamawiającemu raport stanu i sposobu zatrudnienia ww. osoby, oświadczenia zatrudnionej osoby o otrzymaniu wynagrodzenia.”

Kontrola UZP z dnia 2016-12-20, KU/77/16

Przykłady:

Powyższe prowadzi do wniosku, iż:

wymienione przykładowo powyżej czynności stanowią wykonywanie pracy, o którym mowa w art. 22 § 1 Kp,

ponieważ są wykonywane na rzecz pracodawcy, pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę.

Zatem są to czynności, które również powinny być wskazane w opisie przedmiotu zamówienia jako wymagające zatrudnienia na podstawie umowy o pracę

Kontrola UZP z dnia 2016-12-20, KU/77/16

Przykłady:

W kontrolowanym postępowaniu, **ograniczając się jedynie do wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę kierownika budowy**, zamawiający **dokonał wadliwie oceny czynności** w zakresie realizacji zamówienia, które polegają na wykonywaniu pracy w sposób określony w art. 22 § 1 Kp.

W rezultacie w omawianym zakresie doszło do naruszenia art. 29ust. 3a w zw. z art. 36 ust. 2 pkt 8a) lit. c ustawy Pzp

Kontrola UZP z dnia 2016-12-20, KU/77/16

Przykłady:

Osoby prowadzące działalność gospodarczą:

„Dlatego też art. 29 ust. 3a ustawy Pzp, należy **interpretować przez pryzmat celu**, jaki przyświecał ustawodawcy. Celem tym było **położenie kresu patologii** związanej z wymuszaniem na pracownikach **zgody na pracę na umowach śmieciowych**. Artykuł 29 ust. 3a ustawy Pzp, dotyczy bowiem stosunków między wykonawcą a pracownikami.”

Wyrok KIO z dnia 24 listopada 2016 r. sygn. akt KIO 2101/16

Przykłady:

Osoby prowadzące działalność gospodarczą:

„Mamy tutaj do czynienia z **czynnościami podejmowanymi bezpośrednio przez wykonawcę**, których **przepis ten nie obejmuje**.

W powyższym zakresie Izba wskazuje, iż **w zakresie spółki osobowej, w której wspólnicy będą samodzielnie świadczyli pracę w zakresie czynności określonych przez zamawiającego, brak jest możliwości zastosowania obowiązku** zatrudniania takich osób na umowę o pracę.”

Wyrok KIO z dnia 24 listopada 2016 r. sygn. akt KIO 2101/16

Klauzula społeczna przedmiotowa art. 29 ust. 4 PZP

Zamawiający może określić w OPZ wymagania związane z realizacją zamówienia, które mogą obejmować aspekty gospodarcze, środowiskowe, społeczne, związane z innowacyjnością lub zatrudnieniem, w szczególności dotyczące zatrudnienia:

- bezrobotnych w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- młodocianych, o których mowa w przepisach prawa pracy, w celu przygotowania zawodowego;
- osób niepełnosprawnych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
- innych osób niż wyżej określone , o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2013r. o zatrudnieniu socjalnym lub we właściwych przepisach państw członkowskich UE lub EOG

Klauzula społeczna przedmiotowa - dodany art. 29 ust. 5 i 6 PZP

- W przypadku zamówień przeznaczonych do użytku osób fizycznych, w tym pracowników zamawiającego, opis przedmiotu zamówienia sporządza się z uwzględnieniem wymagań w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych lub projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników.
- W przypadku gdy wymagania te wynikają z aktu prawa UE, przedmiot zamówienia, w zakresie projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników, opisuje się przez odesłanie do tego aktu.

Klauzula społeczna podmiotowa

- zastrzeżenia w ogłoszeniu o zamówieniu podmiotowych warunków udziału dla **zakładów pracy chronionej oraz innych wykonawców**, których działalność, lub działalność ich wyodrębnionych organizacyjnie jednostek, które będą realizowały zamówienie, obejmuje społeczną i zawodową integrację osób będących członkami grup społecznie marginalizowanych, w szczególności **osób niepełnosprawnych; bezrobotnych; pozbawionych wolności lub zwalnianych z zakładów karnych, mających trudności w integracji ze środowiskiem; z zaburzeniami psychicznymi; bezdomnych; osób, które uzyskały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą; osób do 30 roku życia oraz po ukończeniu 50 roku życia, posiadających status osoby** poszukującej pracy, bez zatrudnienia; osób będących członkami mniejszości znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, w szczególności będących członkami mniejszości narodowych i etnicznych – art. 22 ust. 2. Zgodnie z art. 22 ust. 2a, zamawiający zobowiązany jest określić minimalny procentowy wskaźnik zatrudnienia osób należących do jednej lub więcej z ww. kategorii, nie mniejszy niż 30%, osób zatrudnionych przez zakłady pracy chronionej lub wykonawców albo ich jednostki, o których mowa w art. 22 ust. 2;

możliwość zastrzeżenia w ogłoszeniu o zamówieniu dotyczącym usług zdrowotnych, społecznych lub kulturalnych podmiotowych warunków udziału dla określonej kategorii wykonawców, których celem działalności jest realizacja zadań w zakresie użyteczności publicznej związanej ze świadczeniem tych usług oraz społeczna i zawodowa integracja osób, o których mowa w art. 22 ust. 2, którzy nie działają w celu osiągnięcia zysku, przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich udziałowców, akcjonariuszy i pracowników; których struktura zarządzania nimi lub ich struktura własnościowa opiera się na współzarządzaniu w przypadku spółdzielni, akcjonariacie pracowniczym lub zasadach partycypacji pracowników, co wykonawca określa w swoim statucie; którym w ciągu ostatnich 3 lat poprzedzających dzień wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia na usługi społeczne nie udzielono zamówienia na podstawie tego przepisu przez tego samego zamawiającego. Zgodnie z art. 138p ust. 2, umowa na zamówienie nie może zostać zawarta na okres dłuższy niż 3 lata;

Klauzule społeczne w zamówieniach

- Instytucja Zarządzająca PO WER zaleciła stosowanie aspektów społecznych w zamówieniach publicznych, których przedmiotem są **usługi cateringowe lub dostawa materiałów biurowych i promocyjnych**, o ile występują w ramach kosztów bezpośrednich. Niemniej jednak ostateczną decyzję w zakresie tego, w jakich zamówieniach publicznych stosowane mają być aspekty społeczne, podejmuje IP PO WER na etapie opracowywania umowy o dofinansowanie projektu.
- W przypadku określenia przez Instytucję Pośredniczącą rodzaju zamówień publicznych, których udzielenie wymaga zastosowania aspektów społecznych, po stronie Beneficjenta powstaje obowiązek udzielenia zamówienia zgodnie z ustawą Pzp lub Zasadą konkurencyjności – z zastosowaniem możliwych aspektów społecznych wskazanych w ustawie Pzp lub *Wytycznych*.

Progi w zamówieniach publicznych

Zamówienia

1. Dla dostaw lub usług - Finanse publiczne - 135.000 EURO - 563.612,00 zł.

- Samorządowe - 209.000 EURO - 872.554,00 zł.

- Sektorowe - 418.000 EURO - 1.745.108,00

- Obronność i bezpieczeństwo - 418.000 EURO - 1.745.108,00 zł.

2. Dla robót budowlanych

- Wszyscy - 5.225.000 EURO 21.813.853,00 zł.

Usługi społeczne:

- Bez ustawy – 750 000.00 EURO.

- Wg ustawy (forma okrojona) – powyżej 750 000.00 EURO

Terminy składania ofert

Przetarg nieograniczony:

wartości krajowe

- 7 dni – dostawy i usługi
- 14 dni – roboty budowlane

Wartości unijne.

- 35 dni – od dnia przekazania ogłoszenia do publikacji.
- 40 dni – jeżeli SIWZ nie była zamieszczona na stronie internetowej Zamawiającego lub gdy SIWZ jest częściowo utajniona.

Przetarg ograniczony:

- 7 dni na składanie wniosków w przetargach tzw. krajowych
- 30 dni na składanie wniosków w tzw. procedurze unijnej od dnia przekazania ogłoszenia do publikacji

Negocjacje z ogłoszeniem:

- 30 dni na składanie ofert wstępnych od terminu przekazania zaproszenia.

Dialog konkurencyjny:

- 10 dni od dnia przekazania zaproszenia.

Najważniejsze zmiany w trybach

Skrócenie terminów. Dla przetargu nieograniczonego powyżej progu 35 dni (teraz 40), jako termin podstawowy oraz 30 dni (teraz 40) na składanie ofert w ograniczonym powyżej progu.

- Dodanie przetargu przyspieszonego do przetargu nieograniczonego (15 dni termin na składanie ofert).
- rozszerzenie przesłanek zastosowania trybu negocjacji z ogłoszeniem oraz dialogu konkurencyjnego (m.in. rozwiązania dostępne na rynku nie mogą zaspokoić, bez ich dostosowania, potrzeb zamawiającego oraz roboty budowlane, dostawy lub usługi obejmują rozwiązania projektowe lub innowacyjne).
- zamieszczenie informacji z otwarcia ofert na stronie internetowej (obowiązkowe);
- zmiany dotyczące zamówienia z wolnej ręki (zamówienie dodatkowe jako zmiana umowy, nowa treść zamówienia uzupełniającego, in-house od 1 stycznia 2017 roku).

Przetarg nieograniczony

Tryb udzielenia zamówienia, w którym w odpowiedzi na publiczne ogłoszenie o zamówieniu oferty mogą składać wszyscy zainteresowani wykonawcy.

Zamawiający wszczyna postępowanie, zamieszczając ogłoszenie o zamówieniu w miejscu publicznie dostępnym w swojej siedzibie oraz na stronie internetowej.

Jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8, zamawiający zamieszcza ogłoszenie o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych.

Jeżeli wartość zamówienia jest równa lub przekracza kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8, zamawiający przekazuje ogłoszenie o zamówieniu Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej.

Ogłoszenie

Ogłoszenie o zamówieniu, o którym mowa w art. 40 ust. 1, zawiera co najmniej:

- 1) nazwę (firmę) i adres zamawiającego;
- 2) określenie trybu zamówienia;
- 3) adres strony internetowej, na której zamieszczona będzie specyfikacja istotnych warunków zamówienia;
- 4) określenie przedmiotu oraz wielkości lub zakresu zamówienia, z podaniem informacji o możliwości składania ofert częściowych;
- 5) informację o możliwości lub wymogu złożenia oferty wariantowej;**
- 6) termin wykonania zamówienia;
- 7) warunki udziału w postępowaniu oraz podstawy wykluczenia;**
 - 7a) wykaz oświadczeń lub dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu oraz brak podstaw wykluczenia;**
- 8) informację na temat wadium;
- 9) kryteria oceny ofert i ich znaczenie;

- 10) termin składania ofert, adres, na który oferty muszą zostać wysłane, oraz język lub języki, w jakich muszą one być sporządzone;**
- 11) termin związania ofertą;
- 12) informację o zamiarze zawarcia umowy ramowej;
- 13) informację o zamiarze ustanowienia dynamicznego systemu zakupów wraz z adresem strony internetowej, na której będą zamieszczone dodatkowe informacje dotyczące dynamicznego systemu zakupów;
- 14) informację o przewidywanym wyborze najkorzystniejszej oferty z zastosowaniem aukcji elektronicznej wraz z adresem strony internetowej, na której będzie prowadzona aukcja elektroniczna;
- 15) informację o przewidywanych zamówieniach, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 i 7 lub art. 134 ust. 6 pkt 3, jeżeli zamawiający przewiduje udzielenie takich zamówień.**

Art. 42. 1. Specyfikację istotnych warunków zamówienia udostępnia się na stronie internetowej od dnia zamieszczenia ogłoszenia o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych albo publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej do upływu terminu składania ofert.

Przetarg nieograniczony c.d.

W procedurze krajowej zamawiający wyznacza termin składania ofert z uwzględnieniem czasu niezbędnego do przygotowania i złożenia oferty, z tym że w przypadku dostaw lub usług termin ten nie może być krótszy niż 7 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych, a w przypadku robót budowlanych - nie krótszy niż 14 dni.

W procedurze unijnej termin składania ofert nie może być krótszy niż 35 dni od dnia przekazania ogłoszenia o zamówieniu Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej

Przetarg nieograniczony c.d.

W sytuacjach określonych w których zamawiający nie publikuje pełnej wersji SIWZ, termin składania ofert nie może być krótszy niż 40 dni od dnia przekazania ogłoszenia o zamówieniu Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej.

Zamawiający może wyznaczyć termin składania ofert krótszy niż termin określony powyżej, nie krótszy jednak niż 15 dni, w następujących przypadkach:

- 1) opublikowania wstępnego ogłoszenia informacyjnego, o ile wstępne ogłoszenie informacyjne zawierało wszystkie informacje wymagane dla ogłoszenia o zamówieniu, w zakresie, w jakim były one dostępne w chwili publikacji wstępnego ogłoszenia informacyjnego, i zostało zamieszczone w profilu nabywcy na co najmniej 35 dni i nie więcej niż 12 miesięcy przed dniem przekazania ogłoszenia o zamówieniu Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej;
- 2) jeżeli zachodzi pilna potrzeba udzielenia zamówienia i skrócenie terminu składania ofert jest uzasadnione.

Zamówienia z wolnej ręki

- Dostawy, usługi, roboty budowlane mogą być świadczone tylko przez jednego wykonawcę:
 - z przyczyn technicznych o obiektywnym charakterze,
 - z przyczyn związanych z ochroną praw wyłącznych wynikających z odrębnych przepisów
 - Jeżeli nie istnieje rozwiązanie alternatywne lub rozwiązanie zastępcze, a brak konkurencji nie jest wynikiem sztucznego zawężenia parametrów zamówienia
- W postępowaniu prowadzonym uprzednio w trybie przetargu nieograniczonego albo przetargu ograniczonego nie wpłynął żaden wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, nie wpłynęły żadne oferty lub wszystkie oferty ze względu na ich niezgodność z opisem przedmiotu zamówienia lub wszyscy wykonawcy zostali wykluczeni z postępowania lub nie spełnili warunków udziału w postępowaniu, a pierwotne warunki zamówienia nie w istotny sposób zmienione.
- **100% korekta – brak zachowania przesłanek ustawowych**

Zamówienia z wolnej ręki

- w przypadku udzielenia, w okresie 3 lat od udzielenia zamówienia podstawowego, dotychczasowemu wykonawcy, zamówienia polegającego na powtórzeniu **podobnych** usług lub robót budowlanych, jeżeli takie zamówienie było przewidziane w ogłoszeniu o zamówieniu dla zamówienia podstawowego i jest zgodne z jego przedmiotem oraz całkowita wartość tego zamówienia została uwzględniona przy obliczaniu jego wartości.
- W OPZ należy wskazać ewentualny zakres tych usług lub robót oraz warunki na jakich zostaną one udzielone.

Zamówienia z wolnej ręki

W przypadku udzielenia dotychczasowemu wykonawcy zamówienia podstawowego, zamówienia na dodatkowe dostawy, których celem jest częściowa wymiana dostarczonych produktów lub instalacji albo zwiększenie bieżących dostaw lub rozbudowa istniejących instalacji, jeżeli zmiana wykonawcy zobowiązywałaby zamawiającego do nabywania materiałów o innych właściwościach technicznych, co powodowałoby niekompatybilność techniczną lub nieproporcjonalnie duże trudności techniczne w użytkowaniu i utrzymaniu tych produktów lub instalacji. Czas trwania umowy nie może przekraczać 3 lat.

- 100 % korekty za niezachowanie przesłanek ustawowych zamówień dodatkowych li uzupełniających – dotyczy również przesłanek dla zamawiających sektorowych (korekta wyłącznie z części finansowania zamówienia z FU).
- 25 % wartości zamówienia dodatkowego lub uzupełniającego z części finansowanej z FU) o ile łączna wartość ZD i ZU nie przekracza 50%

Usługi społeczne – nowa instytucja w Pzp

Usługi skatalogowane w załącznikach XIV i XVII tzw. dyrektywy klasycznej dotyczącej zamówień publicznych.

(m.in. Usługi pocztowe, ochroniarskie, restauracyjne, hotelarskie, obsługi prawnej).

- do wartości 750 tyś. EURO – stosowanie własnego regulaminu z wytycznymi określonymi w uPzp
- (publikacja w BIP ogłoszenia o zamówieniu oraz o udzieleniu zamówienia, publikacja zaproszenia do składania ofert z podaniem wszystkich niezbędnych do złożenia oferty informacji).
- Od wartości 750 tyś. EURO postępowanie przetargowe wg zapisów uPzp jednak nie w pełni.

Dla zamówień o wartości nieprzekraczającej równowartości 750 tyś. EURO Zalecane posiadanie własnego regulaminu dotyczącego zamówień na usługi społeczne zbliżonego do regulaminu zamówień do 30 tys.

Usługi społeczne – poniżej 750 tyś. – 1 mln. EURO

- Publikacja ogłoszenia o zamówieniu, zamówienia oraz ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w B.I.P. na stronie internetowej Zamawiającego.
- Zamawiający proceduje zamówienie wg wytycznych samodzielnie określonych z zachowaniem zasady równego traktowania i uczciwej konkurencji oraz przejrzystości i proporcjonalności oraz art. 17 i 18 uPzp.

Art. 138o. 1. Jeżeli wartość zamówienia na usługi społeczne jest mniejsza niż 750 tyś. zamawiający może udzielić zamówienia stosując następujące przepisy.

2. Zamawiający udziela zamówienia w sposób przejrzysty, obiektywny i niedyskryminujący.
3. Zamawiający zamieszcza na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej, a jeżeli nie ma strony podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej, na stronie internetowej, ogłoszenie o zamówieniu, które zawiera informacje niezbędne z uwagi na okoliczności jego udzielenia, w szczególności:
 - 1) termin składania ofert uwzględniający czas niezbędny do przygotowania i złożenia oferty;
 - 2) opis przedmiotu zamówienia oraz określenie wielkości lub zakresu zamówienia;
 - 3) kryteria oceny ofert.

Usługi społeczne - katalog

Dla zamawiających klasycznych katalog ulokowany w załączniku XIV do tzw. Dyrektywy klasycznej:

- Usługi pozyskania personelu pomocy domowej, pielęgniarstwa, medycznej, Usługi administracji publicznej, obrony i zabezpieczenia socjalnego, Usługi edukacyjne i szkoleniowe, Usługi w zakresie organizowania wystaw, targów i kongresów, usługi w zakresie organizacji imprez kulturalnych, festiwali, usługi w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia społecznego, Usługi hotelowe i restauracyjne, usługi dostarczania posiłków, Usługi prawne, usługi detektywistyczne i ochroniarskie, usługi pocztowe. Inne.

Warunki udziału w postępowaniu - zmiany

W ślad za dyrektywą klasyczną 2014/24/UE warunki udziału w postępowaniu mogą dotyczyć:

- **uprawnień do prowadzenia określonej działalności zawodowej, o ile wynika to z odrębnych przepisów;**
- (koncesja, zezwolenie licencja, dokumentu potwierdzającego, że wykonawca jest wpisany do jednego z rejestrów zawodowych lub handlowych). w przypadku zamówienia na usługi – dokumentu potwierdzającego status członkowski wykonawcy w określonej organizacji.
- **sytuacji ekonomicznej lub finansowej;**
- sprawozdanie finansowe z opinią biegłego (podmioty zobowiązane), lub inne dokumenty potwierdzające wysokość i zakres aktywów i pasywów – 3 lata lub mniej.
- oświadczenia wykonawcy o rocznym obrocie wykonawcy lub o obrocie wykonawcy w obszarze objętym zamówieniem – 3 lata i mniej.
- Informacja z banku lub SKOK o wysokości środków lub zdolności kredytowej – max 1 miesiąc przed terminem składania ofert.
- Dokument potwierdzający posiadanie przez wykonawcę ubezpieczenia OC z sumą gwarancyjną określoną przez Zamawiającego (zalecana np. Polisa)
- - 25% -10% - 5%. Kary za naruszenie w obszarze warunków w zależności od wagi przewinienia (brak info. o sposobie wykazania, warunki dyskryminujące).

Warunki udziału w postępowaniu - zmiany

- zdolności technicznej lub zawodowej:

- Wykaz robót budowlanych – 5 lat – referencje lub inne dowody wystawione przez podmiot zlecający robotę lub inny dokument potwierdzający.
- wykazu dostaw lub usług wykonanych, a w przypadku świadczeń okresowych lub ciągłych również wykonywanych - < 3 lata - referencje lub inne dowody wystawione przez podmiot zlecający dostawę/usługę lub oświadczenie własne w braku możliwości dokumentu zleciodawcy.
- wykazu narzędzi, wyposażenia zakładu lub urządzeń technicznych, opisu urządzeń technicznych oraz środków organizacyjno-technicznych zastosowanych przez wykonawcę w celu zapewnienia jakości oraz opisu zaplecza naukowo-badawczego posiadanego przez wykonawcę lub które będzie pozostawało w dyspozycji wykonawcy,
- wykazu systemów zarządzania łańcuchem dostaw i śledzenia łańcucha dostaw, które wykonawca będzie mógł zastosować w celu wykonania zamówienia publicznego;
- wykazu środków zarządzania środowiskowego, które wykonawca będzie mógł zastosować w celu wykonania zamówienia publicznego;
- oświadczenia o wyrażeniu zgody na przeprowadzenie kontroli zdolności produkcyjnych lub zdolności technicznych wykonawcy, a w razie konieczności także dostępnych mu środków naukowych i badawczych, jak również środków kontroli jakości, z których będą korzystać,
- oświadczenia na temat wielkości średniego rocznego zatrudnienia u wykonawcy oraz liczebności kadry kierowniczej w ostatnich 3 latach,
- oświadczenia na temat wykształcenia i kwalifikacji zawodowych wykonawcy lub kadry kierowniczej wykonawcy,
- wykazu osób, skierowanych przez wykonawcę do realizacji zamówienia publicznego.

Spółeczna i zawodowa integracja (zamówienie zastrzeżone)

Art. 22 ust. 2 PZP

- Zamawiający może zastrzec w ogłoszeniu o zamówieniu, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie wykonawcy, których działalność obejmuje społeczną i zawodową integrację osób będących członkami grup społecznie marginalizowanych, w szczególności (w skrócie):
 - osób niepełnosprawnych;
 - bezrobotnych, bezdomnych;
 - osób pozbawionych wolności lub zwalnianych z zakładów karnych;
 - osób z zaburzeniami psychicznymi;
 - osób, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy;
 - osób do 30. roku życia oraz po ukończeniu 50. roku życia, posiadających status osoby poszukującej pracy, bez zatrudnienia;
 - osób będących członkami mniejszości (...).
- Dodatkowo przepis odnoszący się do opisu przedmiotu zamówienia (zatrudnienie na podstawie umowy o pracę oraz wykluczonych).

22 ust. 2 – dokumentacja oferty.

- 1) decyzji w sprawie przyznania statusu zakładu pracy chronionej lub zakładu aktywności zawodowej, o której mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. poz. 721, z późn. zm.3)), lub innych dokumentów potwierdzających status wykonawcy jako zakładu pracy chronionej lub potwierdzających prowadzenie przez wykonawcę, lub przez jego wyodrębnioną organizacyjnie jednostkę, która będzie realizowała zamówienie publiczne, działalności obejmującej społeczną i zawodową integrację osób będących członkami grup społecznie marginalizowanych;
- 2) dokumentów potwierdzających procentowy wskaźnik zatrudnienia osób należących do jednej lub więcej kategorii, o których mowa w art. 22 ust. 2 ustawy, zatrudnionych przez zakłady pracy chronionej lub wykonawcę lub jego wyodrębnioną organizacyjnie jednostkę, która będzie realizowała zamówienie.

Ustawowe doprecyzowanie warunków udziału w postępowaniu (art. 22b – 22d)

Sytuacja finansowa i ekonomiczna. Zamawiający może wymagać w szczególności:

- aby wykonawcy posiadali określony minimalny roczny obrót, w tym określony minimalny roczny obrót w obszarze objętym zamówieniem (do dwukrotności wartości zamówienia);
- aby wykonawcy przedstawili informacje na temat ich rocznych sprawozdań finansowych wykazujących, w szczególności stosunek aktywów do zobowiązań;
- posiadania przez wykonawcę odpowiedniego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

Ustawowe doprecyzowanie warunków udziału w postępowaniu (art. 22b – 22d)

- Oceniając zdolność techniczną lub zawodową wykonawcy, zamawiający może postawić minimalne warunki dotyczące wykształcenia, kwalifikacji zawodowych, doświadczenia, potencjału technicznego:
- wykonawcy
- lub osób skierowanych przez wykonawcę do realizacji zamówienia,
- umożliwiające realizację zamówienia na odpowiednim poziomie jakości.

Nowe zasady wykluczenia

Dodano art. 24 ust. 1 pkt 12-23 PZP

Z postępowania o udzielenie zamówienia wyklucza się:

- 12) wykonawcę, który nie wykazał spełniania warunków udziału w postępowaniu lub nie został zaproszony do negocjacji lub złożenia ofert wstępnych albo ofert, lub nie wykazał braku podstaw wykluczenia
- 13) wykonawcę będącego osobą fizyczną, którego prawomocnie skazano za przestępstwo: - **KRK – 6 miesięcy - (podmiot trzeci – obligatoryjnie/ podwykonawca nie będący podmiotem trzecim fakultatywnie).**
 - a) o którym mowa w art. 165a, art. 181–188, art. 189a, art. 218–221, art. 228–230a, art. 250a, art. 258 lub art. 270–309 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. poz. 553, z późn. zm.5)) lub art. 46 lub art. 48 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2016 r. poz. 176),
 - b) o charakterze terrorystycznym, o którym mowa w art. 115 § 20 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny
 - c) skarbowe
 - d) o którym mowa w art. 9 lub art. 10 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 769)

Dodano art. 24 ust. 1 pkt 12-23 PZP

Z postępowania o udzielenie zamówienia wyklucza się:

- 14) wykonawcę, jeżeli urzędującego członka jego organu zarządzającego lub nadzorczego, wspólnika spółki w spółce jawnej lub partnerskiej albo komplementariusza w spółce komandytowej lub komandytowo-akcyjnej lub prokurenta prawomocnie skazano za przestępstwo, o którym mowa w pkt 13 - **KRK – 6 miesięcy - (podmiot trzeci – obligatoryjnie/ podwykonawca nie będący podmiotem trzecim fakultatywnie)..**
- 15) wykonawcę, wobec którego wydano prawomocny wyrok sądu lub ostateczną decyzję administracyjną o zaleganiu z uiszczeniem podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, chyba że wykonawca dokonał płatności należnych podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne wraz z odsetkami lub grzywnami lub zawarł wiążące porozumienie w sprawie spłaty tych należności – **oświadczenie własne wykonawcy - (podmiot trzeci – obligatoryjnie/ podwykonawca nie będący podmiotem trzecim fakultatywnie).**

Dodano art. 24 ust. 1 pkt 12-23 PZP

Z postępowania o udzielenie zamówienia wyklucza się:

- 16) wykonawcę, który w wyniku zamierzonego działania lub rażącego niedbalstwa wprowadził zamawiającego w błąd przy przedstawieniu informacji, że nie podlega wykluczeniu, spełnia warunki udziału w postępowaniu lub obiektywne i niedyskryminacyjne kryteria, zwane dalej „kryteriami selekcji”, lub który zataił te informacje lub nie jest w stanie przedstawić wymaganych dokumentów
- 17) wykonawcę, który w wyniku lekkomyślności lub niedbalstwa przedstawił informacje wprowadzające w błąd zamawiającego, mogące mieć istotny wpływ na decyzje podejmowane przez zamawiającego w postępowaniu o udzielenie zamówienia
- 18) wykonawcę, który bezprawnie wpływał lub próbował wpłynąć na czynności zamawiającego lub pozyskać informacje poufne, mogące dać mu przewagę w postępowaniu o udzielenie zamówienia

Dodano art. 24 ust. 1 pkt 12-23 PZP

Z postępowania o udzielenie zamówienia wyklucza się:

- 19) wykonawcę, który brał udział w przygotowaniu postępowania o udzielenie zamówienia lub którego pracownik, a także osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia, o dzieło, agencyjnej lub innej umowy o świadczenie usług, brał udział w przygotowaniu takiego postępowania, chyba że spowodowane tym zakłócenie konkurencji może być wyeliminowane w inny sposób niż przez wykluczenie wykonawcy z udziału w postępowaniu
- 20) wykonawcę, który z innymi wykonawcami zawarł porozumienie mające na celu zakłócenie konkurencji między wykonawcami w postępowaniu o udzielenie zamówienia, co zamawiający jest w stanie wykazać za pomocą stosownych środków dowodowych

Dodano art. 24 ust. 1 pkt 12-23 PZP

Z postępowania o udzielenie zamówienia wyklucza się:

- 21) wykonawcę będącego podmiotem zbiorowym, wobec którego sąd orzekł zakaz ubiegania się o zamówienia publiczne na podstawie ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2015 r. poz. 1212, 1844 i 1855 oraz z 2016 r. poz. 437 i 544); - **KRK – 6 miesięcy - (podmiot trzeci – obligatoryjnie/ podwykonawca nie będący podmiotem trzecim fakultatywnie).**
- 22) wykonawcę, wobec którego orzeczono tytułem środka zapobiegawczego zakaz ubiegania się o zamówienia publiczne; – **oświadczenie własne wykonawcy.**
- 23) wykonawców, którzy należąc do tej samej grupy kapitałowej, w rozumieniu ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2015 r. poz. 184, 1618 i 1634), złożyli odrębne oferty, oferty częściowe lub wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, chyba że wykażą, że istniejące między nimi powiązania nie prowadzą do zakłócenia konkurencji w postępowaniu o udzielenie zamówienia – **oświadczenie własne wykonawcy.**

Dodano art. 24 ust. 5 pkt 1-8 PZP

Z postępowania o udzielenie zamówienia zamawiający **może** wykluczyć wykonawcę:

- 1) w stosunku do którego otwarto likwidację, w zatwierdzonym przez sąd układzie w postępowaniu restrukturyzacyjnym jest przewidziane zaspokojenie wierzycieli przez likwidację jego majątku lub sąd zarządził likwidację jego majątku w trybie art. 332 ust. 1 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. z 2015 r. poz. 978, 1259, 1513, 1830 i 1844 oraz z 2016 r. poz. 615) lub którego upadłość ogłoszono, z wyjątkiem wykonawcy, który po ogłoszeniu upadłości zawarł układ zatwierdzony prawomocnym postanowieniem sądu, jeżeli układ nie przewiduje zaspokojenia wierzycieli przez likwidację majątku upadłego, chyba że sąd zarządził likwidację jego majątku w trybie art. 366 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2015 r. poz. 233, 978, 1166, 1259 i 1844 oraz z 2016 r. poz. 615) – **odpis KRS/CEiDG – 6 miesięcy**

Dodano art. 24 ust. 5 pkt 1-8 PZP

Z postępowania o udzielenie zamówienia zamawiający **może wykluczyć wykonawcę:**

- 2) który w sposób zawiniony poważnie naruszył obowiązki zawodowe, co podważa jego uczciwość, w szczególności gdy wykonawca w wyniku zamierzonego działania lub rażącego niedbalstwa nie wykonał lub nienależycie wykonał zamówienie, co zamawiający jest w stanie wykazać za pomocą stosownych środków dowodowych;
- 3) jeżeli wykonawca lub osoby, o których mowa w ust. 1 pkt 14, uprawnione do reprezentowania wykonawcy pozostają w relacjach określonych w art. 17 ust. 1 pkt 2–4 z:
 - a) zamawiającym
 - b) osobami uprawnionymi do reprezentowania zamawiającego
 - c) członkami komisji przetargowej
 - d) osobami, które złożyły oświadczenie, o którym mowa w art. 17 ust. 2a– chyba że jest możliwe zapewnienie bezstronności po stronie zamawiającego w inny sposób niż przez wykluczenie wykonawcy z udziału w postępowaniu

Dodano art. 24 ust. 5 pkt 1-8 PZP

Z postępowania o udzielenie zamówienia zamawiający **może wykluczyć wykonawcę:**

- 4) który, z przyczyn leżących po jego stronie, nie wykonał albo nienależycie wykonał w istotnym stopniu wcześniejszą umowę w sprawie zamówienia publicznego lub umowę koncesji, zawartą z zamawiającym, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1–4, co doprowadziło do rozwiązania umowy lub zasądzenia odszkodowania – **oświadczenie własne wykonawcy**
- 5) będącego osobą fizyczną, którego prawomocnie skazano za wykroczenie przeciwko prawom pracownika lub wykroczenie przeciwko środowisku, jeżeli za jego popełnienie wymierzono karę aresztu, ograniczenia wolności lub karę grzywny nie niższą niż 3000 złotych - **KRK – 6 miesięcy/ – oświadczenie własne wykonawcy**

Dodano art. 24 ust. 5 pkt 1-8 PZP

Z postępowania o udzielenie zamówienia zamawiający **może wykluczyć wykonawcę:**

- 6) jeżeli urzędującego członka jego organu zarządzającego lub nadzorczego, wspólnika spółki w spółce jawnej lub partnerskiej albo komplementariusza w spółce komandytowej lub komandytowo-akcyjnej lub prokurenta prawomocnie skazano za wykroczenie, o którym mowa w pkt 5 - **KRK – 6 miesięcy/ – oświadczenie własne wykonawcy.**
- 7) wobec którego wydano ostateczną decyzję administracyjną o naruszeniu obowiązków wynikających z przepisów prawa pracy, prawa ochrony środowiska lub przepisów o zabezpieczeniu społecznym, jeżeli wymierzono tą decyzją karę pieniężną nie niższą niż 3000 złotych – **oświadczenie własne wykonawcy.**

Dodano art. 24 ust. 5 pkt 1-8 PZP

Z postępowania o udzielenie zamówienia zamawiający **może wykluczyć wykonawcę:**

- 8) który naruszył obowiązki dotyczące płatności podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, co zamawiający jest w stanie wykazać za pomocą stosownych środków dowodowych, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 15, chyba że wykonawca dokonał płatności należnych podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne wraz z odsetkami lub grzywnami lub zawarł wiążące porozumienie w sprawie spłaty tych należności
– **zaświadczenie ZUS/US/ oświadczenie własne.**

Składanie dokumentów

- zamawiający przed udzieleniem zamówienia żąda od wybranego wykonawcy złożenia dokumentów;
- jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia odpowiedniego przebiegu postępowania o udzielenie zamówienia, zamawiający może na każdym etapie postępowania wezwać wykonawców do złożenia wszystkich lub niektórych oświadczeń lub dokumentów (także aktualizacji);
- wyjaśnianie i uzupełnianie;
- Zamawiający korzysta z internetowego repozytorium zaświadczeń e-Certis oraz wymaga przede wszystkim takich rodzajów zaświadczeń lub dowodów w formie dokumentów, które są objęte tym repozytorium.

Tzw. procedura odwrócona - art. 24 aa ust. 1 PZP

Zamawiający może, w postępowaniu prowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego, najpierw dokonać oceny ofert, a następnie zbadać, czy wykonawca, którego oferta została oceniona jako najkorzystniejsza, nie podlega wykluczeniu oraz spełnia warunki udziału w postępowaniu, **o ile taka możliwość została przewidziana w specyfikacji istotnych warunków zamówienia lub w ogłoszeniu o zamówieniu.**

Wyrok z dnia 15.01.2017 r. 99/17 100/17

Zamawiający przewidział w treści SIWZ, iż w ramach postępowania zastosowanie będzie miała tzw. „procedura odwrócona” uregulowana w treści art. 24aa ust. 1 i 2 ustawy Pzp – czym jednocześnie wypełnił konieczny warunek dla wprowadzenia możliwości zastosowania tego rodzaju sposobu procedowania. Oznacza to, iż Zamawiający w ramach czynności badania i oceny złożonych w postępowaniu ofert dokonuje ustalenia, która ze złożonych ofert jest ofertą najkorzystniejszą w oparciu o kryteria oceny przewidziane w treści SIWZ, a następnie bada czy jej treść jest zgodna z treścią SIWZ (zgodność zaoferowanego przedmiotu zamówienia z treścią SIWZ) i ocenia, czy wykonawca, którego oferta została uznana za najkorzystniejszą, spełnia warunki podmiotowe oraz nie podlega wykluczeniu z postępowania badając oświadczenia własne wykonawcy złożone w ramach Jednolitego Europejskiego Dokumentu Zamówienia (dalej JEDZ), a następnie wzywa tego wykonawcę do złożenia dokumentów podmiotowych przed udzieleniem zamówienia. W taki też zakresie informuje pozostałych wykonawców o wyniku postępowania. Jak wskazuje art. 56 ust. 1 i 3 dyrektywy klasycznej (2014/24/UE):

KIO 352/17 - KIO 359/17 - KIO 367/17 - KIO 489/17

Potencjał podmiotu trzeciego

Wykonawca może w celu potwierdzenia spełniania warunków udziału w postępowaniu, w stosownych sytuacjach oraz w odniesieniu do konkretnego zamówienia, lub jego części, polegać na zdolnościach technicznych lub zawodowych lub sytuacji finansowej lub ekonomicznej innych podmiotów, niezależnie od charakteru prawnego łączących go z nim stosunków prawnych (**bez uprawnień**).

Zobowiązanie podmiotu trzeciego

- Wykonawca, który polega na zdolnościach lub sytuacji innych podmiotów, musi udowodnić zamawiającemu, że realizując zamówienie, będzie dysponował niezbędnymi zasobami tych podmiotów, w szczególności przedstawiając zobowiązanie tych podmiotów do oddania mu do dyspozycji niezbędnych zasobów na potrzeby realizacji zamówienia

Poleganie na zasobach podmiotów trzecich (art. 22a PZP)

- badanie, czy nie zachodzą wobec podmiotu trzeciego podstawy wykluczenia, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 13–22 i ust. 5 PZP (obligatoryjnie);
- w odniesieniu do warunków dotyczących wykształcenia, kwalifikacji zawodowych lub doświadczenia, wykonawcy mogą polegać na zdolnościach innych podmiotów, jeśli podmioty te zrealizują roboty budowlane lub usługi, do realizacji których te zdolności są wymagane;
- podwykonawca (fakultatywność oświadczenia), a udostępniający;
- wykonawca, który polega na sytuacji finansowej lub ekonomicznej innych podmiotów, odpowiada solidarnie z podmiotem, który zobowiązał się do udostępnienia zasobów, za szkodę poniesioną przez zamawiającego powstałą wskutek nieudostępnienia tych zasobów, chyba że za nieudostępnienie zasobów nie ponosi winy.

Poleganie na zasobach podmiotów trzecich (art. 22a PZP)

Wezwanie do uzupełnienia

- Jeżeli zdolności techniczne lub zawodowe lub sytuacja ekonomiczna lub finansowa, podmiotu udostępniającego nie potwierdzają spełnienia przez wykonawcę warunków udziału w postępowaniu lub zachodzą wobec tych podmiotów podstawy wykluczenia, zamawiający żąda, aby wykonawca w terminie określonym przez zamawiającego:
 - zastąpił ten podmiot innym podmiotem lub podmiotami lub
 - zobowiązał się do osobistego wykonania odpowiedniej części zamówienia, jeżeli wykaże zdolności techniczne lub zawodowe lub sytuację finansową lub ekonomiczną, o których mowa powyżej

PODWYKONAWCY

Zamawiający **żąda wskazania** przez wykonawcę części zamówienia, których wykonanie zamierza powierzyć **podwykonawcom**, i **podania** przez wykonawcę **firm** podwykonawców

Art. 36b ust. 1 Pzp

1a. W przypadku zamówień na roboty budowlane lub usługi, **które mają być wykonane w miejscu podlegającym bezpośredniemu nadzorowi zamawiającego**, zamawiający **żąda, aby przed przystąpieniem do wykonania zamówienia wykonawca, o ile są już znane, podał** nazwy albo imiona i nazwiska oraz dane kontaktowe **podwykonawców i osób do kontaktów z nimi**, zaangażowanych w takie roboty budowlane lub usługi. Wykonawca zawiadamia zamawiającego o wszelkich zmianach danych, o których mowa w zdaniu pierwszym, w trakcie realizacji zamówienia, a także przekazuje informacje na temat nowych podwykonawców, którym w późniejszym okresie zamierza powierzyć realizację robót budowlanych lub usług

1b. Zamawiający może żądać informacji, o których mowa w ust. 1a, w przypadku:

1. zamówień na dostawy,
2. usługi inne niż dotyczące usług, które mają być wykonane w miejscu podlegającym bezpośredniemu nadzorowi zamawiającego, lub
3. zamówień od dostawców uczestniczących w realizacji zamówienia na roboty budowlane lub usługi.

Jeżeli **zmiana albo rezygnacja z podwykonawcy** dotyczy podmiotu, **na którego zasoby wykonawca powoływał się**, na zasadach określonych w art. 22a ust. 1, w celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu lub kryteriów selekcji, wykonawca jest obowiązany wykazać zamawiającemu, że **proponowany inny podwykonawca** lub **wykonawca samodzielnie** spełnia je w stopniu nie mniejszym niż podwykonawca, na którego zasoby wykonawca powoływał się w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia.

Konsorcja w zamówieniach publicznych - zmiany

1. Wykonawcy mogą wspólnie ubiegać się o udzielenie zamówienia.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, wykonawcy ustanawiają pełnomocnika do reprezentowania ich w postępowaniu o udzielenie zamówienia albo reprezentowania w postępowaniu i zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego.
3. Przepisy dotyczące wykonawcy stosuje się odpowiednio do wykonawców, o których mowa w ust. 1.
4. Jeżeli oferta wykonawców, o których mowa w ust. 1, została wybrana, zamawiający może żądać przed zawarciem umowy w sprawie zamówienia publicznego umowy regulującej współpracę tych wykonawców.
5. **Zamawiający może określić szczególny, obiektywnie uzasadniony, sposób spełniania przez wykonawców, o których mowa w ust. 1, warunków udziału w postępowaniu, o których mowa w art. 22 ust. 1b, jeżeli jest to uzasadnione charakterem zamówienia i proporcjonalne.**
6. **Zamawiający może określić warunki realizacji zamówienia przez wykonawców, o których mowa w ust. 1, w inny sposób niż w przypadku pojedynczych wykonawców, jeżeli jest to uzasadnione charakterem zamówienia i proporcjonalne.**

Nowe rozporządzenie w sprawie rodzajów dokumentów:

- nadal katalog zamknięty dokumentów dotyczących spełniania warunków udziału w postępowaniu;
- możliwość wykazywania usług, dostaw oraz robót z okresu dłuższego niż 3/5 lat (szczególne okoliczności);
- możliwość żądania dokumentów potwierdzających zdolność wykonawcy do ochrony informacji niejawnych;
- obowiązek przedłożenia dokumentów dotyczących braku przesłanek wykluczenia podmiotu, na zasobach którego wykonawca polega;
- możliwość żądania przedłożenia dokumentów (fakultatywnie) dotyczących braku przesłanek wykluczenia podwykonawcy;
- warunki przedmiotowe (na potwierdzenie), nadal katalog otwarty;
- oświadczenia (wykonawcy, podwykonawcy, udostępniającego) składane są w oryginale;
- pozostałe dokumenty, mogą być składane w kopii (poświadcza podmiot zainteresowany, np. konsorcjant);

Regulacje w prawie krajowym - dodany art. 25a PZP

Wykonawca składa aktualne na dzień składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu oświadczenie w zakresie wskazanym przez zamawiającego w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

- **Jeżeli wartość zamówienia jest równa lub przekracza tzw. progi unijne wykonawca ma obowiązek złożenia oświadczenie w formie JEDZ.**
- Wykonawca może wykorzystać w JEDZ nadal aktualne informacje zawarte w innym JEDZ złożonym w odrębnym postępowaniu o udzielenie zamówienia

art. 26 po modyfikacji

- 1. Zamawiający przed udzieleniem zamówienia, którego wartość jest równa lub przekracza kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8, wzywa wykonawcę, którego oferta została najwyżej oceniona, do złożenia w wyznaczonym, nie krótszym niż 10 dni, terminie aktualnych na dzień złożenia oświadczeń lub dokumentów potwierdzających okoliczności, o których mowa w art. 25 ust. 1. Przepisu zdania pierwszego nie stosuje się do udzielania zamówień w przypadkach, o których mowa w art. 101a ust. 1 pkt 1 lub pkt 2 lit. a.**
- 2. Jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8, zamawiający może wezwać wykonawcę, którego oferta została najwyżej oceniona, do złożenia w wyznaczonym, nie krótszym niż 5 dni, terminie aktualnych na dzień złożenia oświadczeń lub dokumentów potwierdzających okoliczności, o których mowa w art. 25 ust. 1.**

Treść oferty – art. 26 po modyfikacji

- 2c. Jeżeli z uzasadnionej przyczyny wykonawca nie może złożyć dokumentów dotyczących sytuacji finansowej lub ekonomicznej wymaganych przez zamawiającego, może złożyć inny dokument, który w wystarczający sposób potwierdza spełnianie opisanego przez zamawiającego warunku udziału w postępowaniu lub kryterium selekcji.**
- 2f. Jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia odpowiedniego przebiegu postępowania o udzielenie zamówienia, zamawiający może na każdym etapie postępowania wezwać wykonawców do złożenia wszystkich lub niektórych oświadczeń lub dokumentów potwierdzających, że nie podlegają wykluczeniu, spełniają warunki udziału w postępowaniu lub kryteria selekcji, a jeżeli zachodzą uzasadnione podstawy do uznania, że złożone uprzednio oświadczenia lub dokumenty nie są już aktualne, do złożenia aktualnych oświadczeń lub dokumentów.**

Uzupełnianie treści oferty – art. 26 po modyfikacji

- 3. Jeżeli wykonawca nie złożył oświadczenia, o którym mowa w art. 25a ust. 1, oświadczeń lub dokumentów potwierdzających okoliczności, o których mowa w art. 25 ust. 1, lub innych dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania, oświadczenia lub dokumenty są niekompletne, zawierają błędy lub budzą wskazane przez zamawiającego wątpliwości, zamawiający wzywa do ich złożenia, uzupełnienia lub poprawienia lub do udzielania wyjaśnień w terminie przez siebie wskazanym, chyba że mimo ich złożenia, uzupełnienia lub poprawienia lub udzielenia wyjaśnień oferta wykonawcy podlega odrzuceniu albo konieczne byłoby unieważnienie postępowania.**
- 3a. Jeżeli wykonawca nie złożył wymaganych pełnomocnictw albo złożył wadliwe pełnomocnictwa, zamawiający wzywa do ich złożenia w terminie przez siebie wskazanym, chyba że mimo ich złożenia oferta wykonawcy podlega odrzuceniu albo konieczne byłoby unieważnienie postępowania.**

Oferta (86 ust. 5)

Niezwłocznie po otwarciu ofert **zamawiający zamieszcza na stronie internetowej informacje dotyczące:**

- 1) kwoty, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia,
- 2) firm oraz adresów wykonawców, którzy złożyli oferty w terminie
- 3) ceny, terminu wykonania zamówienia, okresu gwarancji i warunków płatności zawartych w ofertach

Określenie kryteriów oceny ofert – **nowy art.** **91 ust. 2d PZP**

Zamawiający określa kryteria oceny ofert w sposób:

- jednoznaczny,
- zrozumiały,
- umożliwiający sprawdzenie informacji przedstawianych przez wykonawców

Kryteria oceny oferty – **art. 91 ust. 2a po zmianie PZP**

Jednostki sektora finansów publicznych oraz państwowe jednostki nieposiadające osobowości prawnej oraz ich związki, kryterium ceny **mogą zastosować jako jedyne kryterium oceny ofert lub kryterium o wadze przekraczającej 60%**

jeżeli:

- określą w OPZ standardy jakościowe odnoszące się do wszystkich istotnych cech przedmiotu zamówienia oraz.
- wykażą w załączniku do protokołu w jaki sposób zostały uwzględnione w opisie przedmiotu zamówienia koszty cyklu życia (z wyjątkiem :art. 72 ust. 2 i art. 80 ust. 3 PZP)

Kryteria oceny oferty – najważniejsze preferencje zamawiającego

Kryteria powinny preferować rzeczy istotne dla zamawiającego, związane z przedmiotem zamówienia

- ***Wyrok SO w Warszawie z 16.3.2003r., sygn. akt V Ca 1213/02***
- Przetarg organizowany jest w celu wyboru oferty najkorzystniejszej dla użytkownika, a nie najlepszej w świetle jakichś obiektywnych kryteriów.
- ***Orzeczenie ETS z 17.9.2002 w spr. C- 513/99 Concordia Bus Finland, ECR 2002 s. I – 7213***
- ETS w jednym ze swoich orzeczeń podkreślił, iż jeżeli w toczącym się postępowaniu tylko nieliczni wykonawcy są w stanie spełnić obiektywne warunki postępowania, a co za tym idzie - tylko oni są w stanie dostać maksymalną liczbę punktów za kryteria zawierające przedmiotowe warunki, nie będzie takie postępowanie stanowiło naruszenia zasad równego oraz niedyskryminacyjnego traktowania wykonawców, o ile każdy z wykonawców potencjalnie ma możliwości spełnienia takich warunków

Kryteria oceny oferty – **art. 91 ust. 2 po zmianie PZP**

Kryteriami oceny ofert są **cena lub koszt albo cena lub koszt i inne kryteria odnoszące się do przedmiotu zamówienia, w szczególności:**

1. jakość, w tym parametry techniczne, właściwości estetyczne i funkcjonalne,
2. aspekty społeczne, w tym integracja zawodowa i społeczna osób, o których mowa w art. 22 ust. 2 PZP, dostępność dla osób niepełnosprawnych lub uwzględnianie potrzeb użytkowników,
3. aspekty środowiskowe, w tym efektywność energetyczna przedmiotu zamówienia,
4. aspekty innowacyjne,
5. organizacja, kwalifikacje zawodowe i doświadczenie osób wyznaczonych do realizacji zamówienia, jeżeli mogą mieć znaczący wpływ na jakość wykonania zamówienia,
6. serwis posprzedażny oraz pomoc techniczna, warunki dostawy, takie jak termin dostawy, sposób dostawy oraz czas dostawy lub okres realizacji.

Nowość: kryterium „kosztowe”

- **Możliwość wyboru kryterium kosztowego - przy wykorzystaniu podejścia opartego na efektywności kosztowej - takiego jako rachunek kosztów cyklu życia.**

Kryterium „kosztowe” – **nowy art. 91 ust. 2c** **PZP**

- Kryteria oceny ofert są związane z przedmiotem zamówienia, jeżeli dotyczą robót budowlanych, dostaw lub usług, które mają być zrealizowane w ramach tego zamówienia, we wszystkich aspektach oraz na wszystkich etapach ich cyklu życia, w tym określonym procesem:
 - produkcji, dostarczania lub wprowadzania tych robót budowlanych, dostaw lub usług na rynek albo
 - dotyczącym innego etapu cyklu życia tych robót budowlanych, dostaw lub usług
- nawet jeżeli nie są istotną cechą przedmiotu

Rachunek kosztów cyklu życia produktu – **nowy** **art. 91 ust. 3c PZP**

Rachunek kosztów cyklu życia obejmuje:

Poniesione przez zamawiającego lub innych użytkowników związane z:

- Nabyciem,
- użytkowaniem w szczególności zużycie energii i innych zasobów,
- Utrzymaniem,
- Wycofaniem z eksploatacji, w szczególności koszty zbierania i recyklingu.

Przypisywane ekologicznym efektom zewnętrznym związane z cyklem życia produktu, usługi lub robót budowlanych dotyczące emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń oraz inne związane z łagodzeniem zmian klimatu, o ile ich wartość pieniężną można określić i zweryfikować.

Dwie identyczne oferty – zmieniony art. 91 ust. 4 i 5 PZP

- Jeżeli nie można wybrać oferty najkorzystniejszej z uwagi na to, że dwie lub więcej ofert przedstawia taki sam bilans ceny lub kosztu i innych kryteriów oceny ofert, zamawiający spośród tych ofert wybiera ofertę z niższą ceną lub najniższym kosztem
- a jeżeli zostały złożone oferty o takiej samej cenie lub koszcie, zamawiający wzywa wykonawców, którzy złożyli te oferty, do złożenia w terminie określonym przez zamawiającego ofert dodatkowych.
- Jeżeli w postępowaniu o udzielenie zamówienia, w którym jedynym kryterium oceny ofert jest cena lub koszt, nie można dokonać wyboru oferty najkorzystniejszej ze względu na to, że zostały złożone oferty o takiej samej cenie lub koszcie, zamawiający wzywa wykonawców, którzy złożyli te oferty, do złożenia w terminie określonym przez zamawiającego ofert dodatkowych.

Ekologiczne efekty zewnętrzne – **nowy art. 91 ust. 7a** **PZP**

- Metoda określenia kosztów przypisywanych ekologicznym efektom zewnętrznym spełnia łącznie następujące warunki:
- oparta jest na kryteriach obiektywnie możliwych do z weryfikowania i niedyskryminacyjnych;
- dostępna jest dla wszystkich zainteresowanych stron;
- dostarczenie danych przez wykonawców działających z należytą starannością nie jest nadmierne uciążliwe, także dla wykonawców z państw trzecich będących stronami Porozumienia Światowej Organizacji Handlu w sprawie zamówień rządowych lub innych umów międzynarodowych, których stroną jest UE.

Zmiany dopuszczalne (skrótowo)

- zmiany przewidziane (klauzule umowne);
- zamówienia dodatkowe (dotąd przesłanka wolnej ręki);
- konieczność zmiany mająca charakter nieprzewidywalny;
- zmiana podmiotowa (klauzula umowna lub podział, przekształcenia, upadłość etc.);
- zmiany nieistotne;
- łączna wartość zmian mniejsza od progów unijnych i mniejsza od 10% wartości zamówienia (usługi lub dostawy) albo 15% (roboty budowlane)

Klauzule umowne

- zmiany zostały przewidziane w ogłoszeniu o zamówieniu lub specyfikacji istotnych warunków zamówienia
- w postaci jednoznacznych postanowień umownych, które określają ich zakres, w szczególności możliwość zmiany wysokości wynagrodzenia wykonawcy, i charakter
- oraz warunki wprowadzenia zmian.

Wyrok KIO z 3 lutego 2015 roku. Sygn. akt: KIO 114/15

- Na marginesie Izba tylko stwierdza, że przepis art. 144 Pzp. nie formułuje obowiązków zamawiającego na etapie treści siwz, a jedynie jego uprawnienie do ustalenia w specyfikacji [jej załączniku] warunków zmiany istotnych postanowień umowy, a nieprawidłowe skorzystanie z tego uprawnienia nie skutkuje bezpośrednio naruszeniem tego przepisu, lecz ewentualnym brakiem możliwości wprowadzenia zakładanych zmian do zawartej umowy

Zamówienie dodatkowe.

Zmiany dotyczą realizacji dodatkowych dostaw, usług lub robót budowlanych od dotychczasowego wykonawcy, nieobjętych zamówieniem podstawowym, o ile stały się niezbędne i zostały spełnione łącznie następujące warunki:

- a) zmiana wykonawcy nie może zostać dokonana z powodów ekonomicznych lub technicznych, w szczególności dotyczących zamienności lub interoperacyjności sprzętu, usług lub instalacji, zamówionych w ramach zamówienia podstawowego,
- b) zmiana wykonawcy spowodowałaby istotną niedogodność lub znaczne zwiększenie kosztów dla zamawiającego,
- c) wartość każdej kolejnej zmiany nie przekracza 50% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie lub umowie ramowej

Zmiana umowy - Przesłanki.

Dopuszczalna jest zmiana, gdy zostały spełnione łącznie następujące warunki:

- konieczność zmiany umowy lub umowy ramowej spowodowana jest okolicznościami, których zamawiający, działając z należytą starannością, nie mógł przewidzieć,
- wartość zmiany nie przekracza 50% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie lub umowie ramowej.

Zmiana nieistotna

Zmianę postanowień zawartych w umowie lub umowie ramowej uznaje się za istotną, jeżeli:

- zmienia ogólny charakter umowy lub umowy ramowej, w stosunku do charakteru umowy lub umowy ramowej w pierwotnym brzmieniu;
- nie zmienia ogólnego charakteru umowy lub umowy ramowej i zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:

- a) zmiana wprowadza warunki, które, gdyby były postawione w postępowaniu o udzielenie zamówienia, to w tym postępowaniu wzięliby lub mogliby wziąć udział inni wykonawcy lub przyjęto by oferty innej treści,
- b) zmiana narusza równowagę ekonomiczną umowy lub umowy ramowej na korzyść wykonawcy w sposób nieprzewidziany pierwotnie w umowie lub umowie ramowej,
- c) zmiana znacznie rozszerza lub zmniejsza zakres świadczeń i zobowiązań wynikający z umowy lub umowy ramowej,
- d) polega na zastąpieniu wykonawcy, któremu zamawiający udzielił zamówienia, nowym wykonawcą, w przypadkach innych niż wymienione w ust. 1 pkt 4.

Zmiana poniżej określonej wartości

Zmiana dopuszczalna, gdy łączna wartość zmian jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 Pzp i jest mniejsza od 10% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie w przypadku zamówień na usługi lub dostawy albo, w przypadku zamówień na roboty budowlane – jest mniejsza od 15% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie.

Ustawowe przesłanki rozwiązania umowy (art. 145a PZP)

- Zamawiający może rozwiązać umowę (jednostronnie), jeżeli zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:
- zmiana umowy została dokonana z naruszeniem art. 144 ust. 1–1b, 1d i 1e;
- wykonawca w chwili zawarcia umowy podlegał wykluczeniu z postępowania na podstawie art. 24 ust. 1 PZP;
- Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej stwierdził, w ramach procedury przewidzianej w art. 258 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, że państwo polskie uchybiło zobowiązaniom, które ciążą na nim na mocy Traktatów, dyrektywy 2014/24/UE i dyrektywy 2014/25/UE, z uwagi na to, że zamawiający udzielił zamówienia z naruszeniem przepisów prawa Unii Europejskiej

Ustawowa przesłanka odstąpienia od umowy (art. 145 PZP)

Dotychczas:

- W razie zaistnienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy, zamawiający może odstąpić od umowy w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o tych okolicznościach.

Po nowelizacji:

- W razie zaistnienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy, lub dalsze wykonywanie umowy może zagrozić istotnemu interesowi bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwu publicznemu, zamawiający może odstąpić od umowy w terminie 30 dni od dnia powzięcia wiadomości o tych okolicznościach.

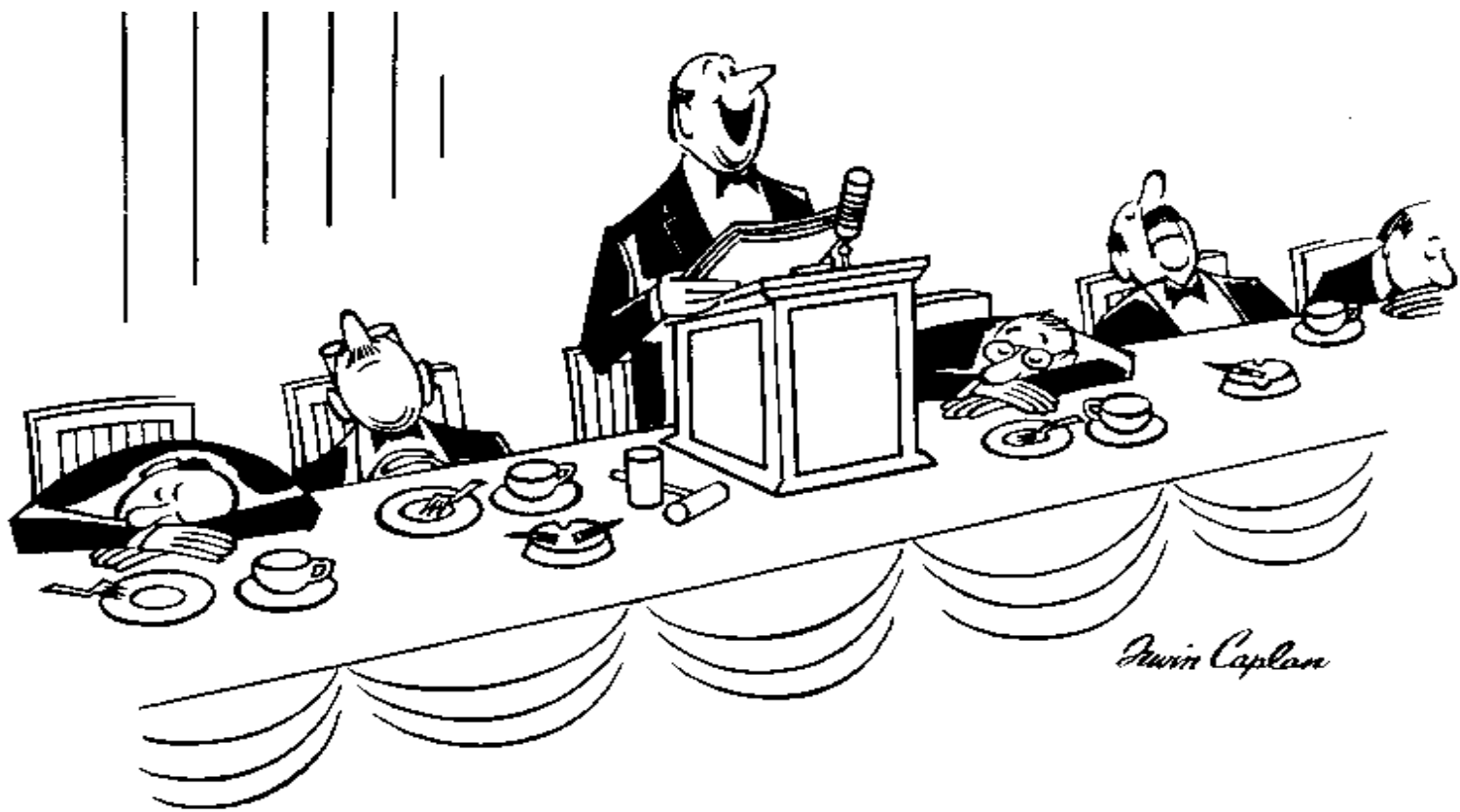

Wojewódzki Urząd
Pracy w Łodzi

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Dziękuję za uwagę

Caplan

Saturday Evening Post

"And now - are there any questions?"